

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321200327
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8321200327.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 zastúpenou Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanej: O. F., nar. X.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX H., toho času X Q. T., T. F., K., C. D. o zaplatenie 2.136,89 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 825,- eur s príslušenstvom zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 131,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne

- zo sumy 956,03 eur od 5.8.2021 do 14.10.2021,
  - zo sumy 656,03 eur od 15.10.2021 do 18.10.2021,
  - zo sumy 506,03 eur od 19.10.2021 do 2.11.2021,
  - zo sumy 256,03 eur od 3.11.2021 do 8.11.2021,
  - zo sumy 131,03 eur od 8.11.2021 do zaplatenia,
- a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietá.

IV. Súd žalovanej vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s. podal dňa 28.1.2021 na súd žalobu s návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu na istine sumu 2.136,89 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne od 28.6.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

2. V žalobe žalobca uviedol, že túto podáva ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 359 231 30 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti so žalobcom.

Pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovanou dňa 22.6.2016 zmluvu o pôžičke evid. č. 7166326 / 7550502485, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 3.000,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 83,63 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 5.017,80 eur. Do podania žaloby žalovaná uhradila z vyššie uvedenej zmluvy sumu 2.043,97 eur.

Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé splátky riadne a včas, preto ju žalobca listom zo dňa 26.4.2018 - predžalobná upomienka vyzval k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.6.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.6.2018 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

Žalovaná do dňa podania žaloby dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 2.136,89 eur, zmluvnú pokutu evidovanú v prehľade splátok a úhrad v sume 268,49 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná sa dostala so splatením pôžičky do omeškania, žalobca si uplatňuje aj úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba na doručenie je najviac 5 dní. Žalobca si neuplatnil náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vo výške 45,90 eur.

Celková výška dlžnej sumy žalovanej ku dňu podania žaloby tvorí : istina- prijaté úhrady = žalovaná suma (4.180,86 eur- 2.043,97 eur = 2.136,89 eur)

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil Notársku zápisnicu N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 vrátane príslušnej prílohy, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.6.2016, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, žiadosť o spotrebiteľský úver, Predžalobnú upomienku zo dňa 26.4.2018 s obálkou, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.6.2018, Prehľad splátok a úhrad ku dňu 30.11.2020.

4. Podľa ust. § 167 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) súd doručoval žalovanej žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach, uznesenie - výzva na vyjadrenie k žalobe, ktoré listiny si žalovaná prevzala dňa 4.8.2021. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadřila.

5. Uznesením č. k. 11Csp/13/2021-90 zo dňa 6.10.2021 súd pripustil, aby do konania namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o. a to na základe návrhov na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 11.8.2021, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a. s. ako postupcom a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s. r. o. ako postupníkom, ktorej predmetom je sú aj pohľadávky postupcu voči žalovanej ako dlžníkovi. Spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o. súhlasila s tým, aby do konania vstúpila na miesto doterajšieho žalobcu.

6. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 18.11.2021 súdu oznámil, že po podaní žaloby bola na predmetnú pohľadávku poukázaná žalovanou suma vo výške 825,00 eur a to nasledovne: vo výške 125,00 eur dňa 08.11.2021, vo výške 250,00 eur dňa 02.11.2021, vo výške 150,00 eur dňa 18.10.2021 a vo výške 300,00 eur dňa 14.10.2021, zbral žalobu čiastočne späť v časti uplatnenej istiny vo výške 825,00 eur a úroku z omeškania. Žalobca tiež navrhol, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 1.311,89 eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 2.136,89 eur od 28.06.2018 do 14.10.2021, zo sumy 1.836,89 eur od 15.10.2021 do 18.10.2021, zo sumy 1.686,89 eur od 19.10.2021 do 02.11.2021, zo sumy 1.436,89 eur od 03.11.2021 do 08.11.2021 a zo sumy 1.311,89 eur od 09.11.2021 do zaplatenia.

7. Podľa ust. § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa ust. § 145 ods. 1 a 2 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa ust. § 146 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Ak vezme účastník svoj návrh na začatie konania späť, ide o procesný úkon voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo (R 54/1992). Na základe citovaných zákonných ustanovení a v súlade s návrhom žalobcu súd nemal dôvod nevyhovieť jeho návrhu na späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 825,- eur s príslušenstvom a konanie v tejto časti zastavil. Vzhľadom na to, že k späťvzatiu žaloby došlo ešte pred pojednávaním, súd na prípadný nesúhlas žalovanej so späťvzatím žaloby podľa ustanovenia § 146 ods. 1 CSP by neprihliadol.

9. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 25.11.2021, pričom žalovanej bolo doručované predvolanie na pojednávanie na adresu uvedenú v registri obyvateľov, žalovaná si zásielku s predvolaním na pojednávania neprevzala. Súd preto rozhodol podľa ust. § 180 CSP a pojednával v neprítomnosti žalovanej.

10. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval v celom rozsahu na podanej žalobe s poukazom na čiastočné späťvzatie návrhu, žalobu považoval za odôvodnenú a navrhol súdu vyhovieť jej v celom rozsahu priznať mu náhradu trov konania.

11. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a zistil tento skutkový stav:

12. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. ako pôvodný veriteľ a žalovaná ako klient uzavreli dňa 22.6.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 7550502485, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 3.000,- eur.

13. Z časti V. zmluvy označenej ako Pôžička vyplývajú nasledovné údaje:

- druh úveru: bezúčelový spotrebiteľský úver
- celková výška a mena úveru: 3.000,- eur
- celkové náklady spotrebiteľa: 2.017,80 eur
- celková čiastka: 5.017,80 eur
- splátka: 83,63 eur
- počet splátok: 60
- priemerná hodnota RPMN: 16,36 %
- RPMN: 24,91 %
- fixná ročná úroková sadzba: 24,92 %
- prvá splátka splatná dňa: 20.07.2016
- termín konečnej splatnosti: 20.06.2021
- odplata: 24,91 %
- najvyššia prípustná miera odplaty: 24,92 %
- ďalšie splátky splatné vždy: 20. dňa v mesiaci
- doba trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy

14. Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 1. spoločnosť sa zaväzuje poskytnúť klientovi spotrebiteľský úver a klient sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za podmienok uvedených v tejto zmluve.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 5.4 klient je povinný plniť spoločnosti za poskytnutie pôžičky riadne a včas spôsobom dohodnutým v zmluve.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 6 klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch uvedených v splátkovom kalendári. Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

V časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 7 je uvedený splátkový kalendár, ktorý obsahuje poradové číslo splátky, zostatok istiny po úhrade splátky, výšku splátky určenej na istinu, výšku splátky určenej na úrok a celkovú výšku splátky k úhrade.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 8. RPMN, RPMN sa vypočíta podľa klientom zvoleného spôsobu splácania pôžičky podľa vzorca uvedeného v zákone o spotrebiteľských úveroch. K výpočtu RPMN žalovaná svojim podpisom potvrdila prevzatie Informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov s uvedením predpokladov pre jej výpočet.

Podľa časti zmluvy označenej ako „Zmluvné podmienky“ článku 9.1 zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 10.2 spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškani s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Spoločnosť je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky spoločnosti uvedené v tejto zmluve.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 12.1 a 12.2 doručovanie písomnosti medzi spoločnosťou a klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Spoločnosť doručuje písomnosti na adresu klienta uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú klientom spoločnosti najneskôr pred dňom oznámenia písomností na poštovú prepravu spoločnosťou. Oznámenia zasielané klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané spoločnosťou na poslednú známu adresu klienta vráti spoločnosti ako nedoručená, a to aj v prípade, že sa klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušnú zásielku obdrží.

15. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.4.2018 vyzval pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a. s. žalovanú na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 250,89 eur a to bezodkladne s tým, že ak do 5.6.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 02/2018, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Zásielku s touto výzvou si žalovaná na adrese uvedenej na zmluve ako adresa na doručovanie neprevzala, adresátovi sa vrátila ako neprevzatá s poznámkou „adresát neznámy“.

16. Listom zo dňa 22.6.2018 pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a. s. oznámil žalovanej, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti predmetného úveru a vyzval žalovanú na zaplatenie sumy v celkovej výške 2.592,23 eur.

17. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná po poskytnutí pôžičky veriteľovi na splátkach celkovo do podania žaloby na súd uhradila sumu 669,06 eur. Od 19.07.2017 pôvodný veriteľ eviduje nezaplatenie splátky vo výške 2.043,97 eur. Po zosplatení do 31.11.2020 žalovaná uhrádzala nepravidelne a v nepravidelných sumách.

Právny stav

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného do 21.3.2016 do 31.12.2016 prvá veta (ďalej len „zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona účinného od 11.6.2010 sa na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. d) zákona účinného od 10.6.2013 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.11.2008 (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného od 17.7.2014 predávajúci nesmie konať v rozpore dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

20. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného od 1.1.1992, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného od 1.11.2008 spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.3.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 a ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného od 1.6.2014 ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 13.6.2014 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

23. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené

24. Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

25. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

26. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.6.2014, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.9.2014, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Posúdenie veci súdom

27. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, z ktorej vzniknutú pohľadávku nadobudla ako právny nástupca spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s. a následne spoločnosť

EOS KSI Slovensko, s. r. o. ako postupník titulom Zmluvy o postúpení pohľadávky, a preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

28. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar, či služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

29. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka najmä formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

30. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

31. Na základe vykonaného dokazovania má teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktoré je zmluvou spotrebiteľskou dňa 22.6.2016, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 3.000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 60 splátkach vo výške po 83,63 eur mesačne s prvou splátkou splatnou dňa 20.7.2016 s fixnou úrokovou sadzbou 24,92 %. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola vyhotovená v písomnej forme so všetkými podstatnými náležitosťami.

32. Súd ďalej pristúpil k preskúmaniu výšky úrokovej sadzby, keďže Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode zmluvných strán a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

33. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Dobrými mravmi (boni mores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel správania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je

právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

34. Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

35. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

36. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov

- za rok 2016 v sadzbe 8,03 % ročne,
- v prvom polroku 2016 v sadzbe 8,28 % ročne,
- v druhom štvrtroku 2016 v sadzbe 7,20 % ročne,
- v mesiaci jún 2016 v sadzbe 6,98 % ročne,
- v mesiaci máj 2016 v sadzbe 5,80 % ročne.

37. Úroková sadzba z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy je viac než trojnásobne vyššia ako priemerné sadzby úrokov z úverov poskytovaných úverovými inštitúciami v rovnakom období. Z verejne dostupnej knižnej publikácie o odplatách pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľom vyplýva, že všeobecné súdy pri odplatnom poskytovaní peňažných prostriedkov hranicu hrubého nepomeru rozpätia tejto odplaty v zásade vymedzili v rozpätí od 24 až 60 % odplatného plnenia ročne, a to v závislosti od okolností konkrétneho prípadu (In: Budjač. M: Civilnoprávna úžera a odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľom, 2018, Wolters Kluwer).

38. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

39. Pri dojednaní úrokov pri úvere koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. (pozri rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/119 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019)

40. Pokiaľ ide o konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019, s ktorými závermi sa stotožňuje: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprímerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

41. Súd ďalej poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyklučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

42. Preto je súd toho názoru, že ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti (v súvislosti s uvedeným porovnaním rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020). Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach, podľa ktorého: „aplikáciu § 3 Občianskeho zákonníka nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprímerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019); a tiež podľa ktorého „výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

43. Súd tiež poukazuje, že táto zmluva je typicky formulárová zmluva, ktorú uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom a teda jednoznačne sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle príslušných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd v rámci takýchto zmlúv ex offio skúma to, či neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a či na základe takýchto podmienok si dodávateľ neuplatňuje nárok voči spotrebiteľovi.

44. V tejto súvislosti súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa článku 5 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

45. Z právnej úpravy je teda zrejmé, že ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu. „Uvedené výkladové pravidlo sa použije vždy vtedy, ak bude nejasný obsah spotrebiteľskej zmluvy, resp. budú existovať pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a jednotlivých podmienok, ktoré pochybnosti sú spájané predovšetkým so stavom nejasnosti, neurčitosti, prípadne nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky. Pojem „priaznivejšie“ indikuje, že výklad celej podmienky alebo jej časti, ktorá nie je jednoznačná, bude na prospech spotrebiteľa. Na druhej strane uplatnenie výkladového pravidla znamená, že bude prevládať výklad menej priaznivý pre dodávateľa, keďže tento z povahy veci nesie zodpovednosť za prípravu a formulovanie zmluvných podmienok.“ (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 671 s.)

46. Súd ešte dodáva, že použitie ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka je v tomto prípade namieste, keďže subsidiárne použitie Občianskeho zákonníka ustanovuje § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa).

47. Žalovaná bola tak na istine povinná zaplatiť žalobcovi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 22.6.2016 sumu 3.000,- eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany veriteľa reálne poskytnutá, pričom zo strany žalovanej boli preukázateľne uhradené finančné prostriedky vo výške 2.043,97 eur do podania žaloby a vo výške 825,- eur do podania žaloby a teda nesplatená časť spotrebiteľského úveru je vo výške 131,03 eur. Súd v tejto časti nárok žalobcu považuje za dôvodný a žalovanú zaviazal na zaplatenie tejto sumy a vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

K úrokom z omeškania

48. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto si žalobca podanou žalobou uplatnil aj úrok z omeškania a to vo výške 5,00% ročne 28.6.2018. Žalobca si v zmysle žaloby uplatnil úrok z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom toto oznámenie je datované ku dňu 22.6.2018. Žalobca nepreukázal, v ktorý konkrétny deň žalovaná zásielku, v ktorej bolo obsiahnuté Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úver, prevzala. Súd nespochybňuje, že žalobca túto listinu žalovanej odoslal, súdu však pre preukázanie nároku na úrok z omeškania absentuje dôkaz o čase, kedy sa žalovaná dostala do omeškania s plnením zosplateného dlhu, pretože ani zmluvné podmienky fikciu doručenia neupravili.

49. Ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre splatnosť celej pohľadávky vyžaduje okrem kvalifikovanej delikvencie dlžníka a dohody o možnosti zosplatenia, aj dispozitívny úkon vo forme žiadosti o plnenie celku, na ktorú je veriteľ v dôsledku omeškania dlžníka oprávnený.

„Žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky resp. jej neuspokojeného zvyšku, je jednostranným adresovaným úkonom, ktorého účinky sú podmienené tým, že dôjde dlžníkovi (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska hmotného práva však môže strata výhody splátok nastať až doručením žaloby dlžníkovi súdom. V dôsledku doručenia dôvodnej žiadosti veriteľa o splatenie celej pohľadávky nastáva strata výhody splátok a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť jednorazovo celý zvyšok dlhu. Ak dlžník svoju povinnosť nesplní, dostáva sa do omeškania.“ (ŠTEVČEK, Marek et al. 2015. Občiansky zákonník II. §451-880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 1986 - 1987 s.)

50. Podľa názoru súdu sa žalovaná dostala najskôr do omeškania deň nasledujúci po dni doručenia žaloby k jej rukám, kedy žalovaná preukázateľne nadobudla vedomosť, že žalobca od nej požaduje zaplatenie celej pohľadávky. Žalobca nepreukázal, v ktorý konkrétny deň žalovaná Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.6.2018 prevzala a zmluvné podmienky fikciu doručenia v tomto prípade neupravovali. Žalovanej bola žaloba s prílohami riadne do vlastných rúk doručená dňa ku dňu 4.8.2021, a teda prvým dňom omeškania je deň 5.8.2021. Ku dňu omeškania základná úroková sadzba ECB bola vo výške 0,00%. Preto súd zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,00 % ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku berúc do úvahy čiastočné úhrady žalovanej dňa 14.10.2021 vo výške 300,- eur, dňa 18.10.2021 vo výške 150,- eur, dňa 2.11.2021 vo výške 250,- eur a dňa 8.11.2021 vo výške 125,- eur.

51. Podľa § 232 CSP súd určil lehotu na plnenie do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

K trovám konania

52. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

53. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu tiež skúmať pri rozhodovaní o náhrade trov konania procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch stranách.

54. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 2.136,89 eur s príslušenstvom. Súd žalobe čo do sumy 131,03 eur s príslušenstvom vyhovel, v časti o zaplatenie 825,- eur zastavil z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby, pričom súd je toho názoru, že za zastavenie zodpovedá žalovaná, keďže k plneniu žalovanej došlo počas súdneho konania po doručení žaloby. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 44,74 % (= 956,03 eur z 2.136,89 eur) a úspech žalovanej predstavuje 55,26 % (= 100 % - 44,74 %). Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnému žalovanej by patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10,52 % (55,26 % - 44,74 %).

55. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, v konaní bola pasívna, nevykonala žiadny procesný úkon, trovy konania si ani nevyčísľila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia

legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.